Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (čtvrtého senátu)

20. března 2019 *

„Státní podpory – Státní podpory poskytnuté Španělskem ve prospěch některých profesionálních fotbalových klubů – Záruka – Rozhodnutí prohlašující podpory za neslučitelné s vnitřním trhem – Výhoda – Povinnost uvést odůvodnění“

Ve věci T-766/16,

Hércules Club de Fútbol, SAD, se sídlem v Alicante (Španělsko), zastoupený S. Ratingem a Y. Martínez Matou, advokáty,

žalobce,

podporovaný

Španělským královstvím, zastoupeným původně A. Gavela Llopis a M. J. García-Valdecasas Dorrego, poté M. J. García-Valdecasas Dorrego, jako zmocněnkyněmi,

vedlejším účastníkem,

proti

Evropské komisi, zastoupené G. Luengem, B. Stromskym a P. Němečkovou, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh podaný na základě článku 263 SFEU a znějící na zrušení rozhodnutí Komise (EU) 2017/365 ze dne 4. července 2016 o státní podpoře SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP) poskytnuté Španělskem ve prospěch klubů Valencia Club de Fútbol SAD, Hércules Club de Fútbol SAD a Elche Club de Fútbol SAD (Úř. věst. 2017, L 55, s. 12).

TRIBUNÁL (čtvrtý senát),

ve složení H. Kanninen (zpravodaj), předseda, J. Schwarcz a L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: I. Dragan, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 14. září 2018,

vydává tento

* Jednací jazyk: španělština.

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

1 Žalobce, Hércules Club de Fútbol, SAD, je profesionální španělský fotbalový klub se sídlem v Alicante, v regionu Valencie (Španělsko).

2 Fundación Hércules de Alicante (dále jen „Fundación Hércules“) je nezisková organizace, jejíž předmět činnosti souvisí s činnostmi žalobce. Na základě statutu a stanov Fundación Hércules jsou členové správní rady žalobce z právního hlediska členy řídícího výboru Fundación Hércules.

3 Dne 26. července 2010 Instituto Valenciano de Finanzas (dále jen „IVF“), finanční instituce Generalitat Valenciana (regionální samospráva Valencie, Španělsko) poskytla Fundación Hércules záruku za bankovní úvěr ve výši 18 milionů eur poskytnutý Caja de Ahorros del Mediterráneo (dále jen „CAM“) pro účely získání některých akcií vydaných žalobcem v rámci navýšení kapitálu schváleného posledně uvedeným. Po navýšení kapitálu se Fundación Hércules stala držitelkou 81,96 % akcií žalobce.

4 Záruka pokrývala 100 % jistiny úvěru, plus úroky a náklady související se zaručenou transakcí. Fundación Hércules musela hradit IVF roční prémii za záruku ve výši 1 %. Kromě toho IVF získala jako protizáruku zástavní právo k akciím žalobce získaným Fundación Hércules. Dočasně až do okamžiku, než byly akcie zastaveny, bylo stanoveno, že IVF získá záruku od majitelky stadionu José Rico Péreze, společnosti Aligestión Integral SA (dále jen „Aligestión“), a zástavní právo k akciím žalobce ve vlastnictví společnosti Aligestión. Doba trvání příslušného úvěru činila pět let. Úrokovou sazbu příslušného úvěru tvořila pevná sazba ve výši 4 % v průběhu prvních 36 měsíců a sazba Euribor na 1 rok navýšená o marži ve výši 2 % po dobu následujících 24 měsíců. Byl rovněž uplatněn poplatek za poskytnutí záruky ve výši 0,5 %. Splácení zajištěného úvěru (jistiny a úroků) mělo být financováno prodejem akcií žalobce získaných Fundación Hércules.

5 Po poskytnutí veřejné záruky ze strany IVF Fundación Hércules příslušný úvěr nesplatila. IVF, která musela splnit své povinnosti jakožto ručitelka, proto dne 24. ledna 2012 uhradila částku 18,4 milionu eur CAM, nahradila CAM jako věřitelku dotčeného úvěru a následně zahájila soudní řízení proti Fundación Hércules s cílem získat dotčenou částku zpět.

6 Poté, co byla Evropská komise informována o existenci údajných státních podpor poskytnutých regionální samosprávou Valencie v podobě záruk za bankovní úvěry ve prospěch Valencia Club de Fútbol, SAD, žalobce a Elche Club de Fútbol, SAD, vyzvala dne 8. dubna 2013 Španělské království, aby se k těmto informacím vyjádřilo. Španělské království jí odpovědělo dne 27. května a 3. června 2013.

7 Dopisem ze dne 18. prosince 2013 Komise oznámila Španělskému království své rozhodnutí zahájit řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU. Španělsko své připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení podalo dopisem ze dne 10. února 2014.

8 V průběhu formálního vyšetřovacího řízení Komise obdržela připomínky a informace od Španělského království, IVF, Liga Nacional de Fútbol Profesional, Valencia Club de Fútbol a Fundación Valencia Club de Fútbol.

9 V rozhodnutí (EU) 2017/365 ze dne 4. července 2016, týkajícím se státní podpory SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP) poskytnuté Španělskem ve prospěch fotbalového klubu Valencia Club de Fútbol, SAD, Hércules Club de Fútbol, SAD a Elche Club de Fútbol, SAD (Úř. věst. 2017, L 55, s. 12, dále jen „napadené rozhodnutí“), Komise zejména uvedla, že veřejná záruka poskytnutá IVF dne 26. července 2010 za bankovní úvěr poskytnutý Fundación Hércules na úpis akcií žalobce v souvislosti s navýšením kapitálu, o němž rozhodl žalobce (dále jen „dotčené opatření“), představuje podporu ve

výši 6 143 000 eur, která je protiprávní a neslučitelná s vnitřním trhem (článek 1 napadeného rozhodnutí). Komise proto Španělskému království uložila, aby zajistilo navrácení uvedené podpory žalobcem (článek 2 napadeného rozhodnutí), navrácení mělo být provedeno s „okamžitým účinkem“ (článek 3 napadeného rozhodnutí).

10 V napadeném rozhodnutí měla Komise zaprvé za to, že dotčené opatření poskytnuté ze strany IVF pocházelo ze státních zdrojů a bylo přičitatelné Španělskému království. Zadruhé příjemcem podpory byl podle názoru Komise žalobce, a nikoli Fundación Hércules, která jednala jako finanční nástroj, zejména s ohledem na cíl opatření, které mělo usnadnit financování navýšení kapitálu žalobce. Finanční situace žalobce v okamžiku poskytnutí dotčeného opatření je podle Komise situací podniku v obtížích ve smyslu bodu 10 písm. a) a bodu 11 pokynů Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích (Úř. věst. 2004, C 244, s. 2, dále jen „pokyny pro podporu na záchranu a restrukturalizaci“). S ohledem na kritéria vymezená ve sdělení Komise o použití článků [107] a [108 SFEU] na státní podpory ve formě záruk (Úř. věst. 2008, C 155, s. 10, dále jen „sdělení o zárukách“), a s ohledem na finanční situaci žalobce, jakož i podmínky veřejné záruky, kterou získal, Komise dospěla k závěru o existenci nepatřičné výhody, která by mohla narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy. Komise mimoto v napadeném rozhodnutí vyčíslila prvek podpory, jež byla údajně poskytnuta žalobci, na základě referenční sazby použitelné podle jejího sdělení o revizi metody stanovování referenčních a diskontních sazeb (Úř. věst. 2008, C 14, s. 6), vzhledem k absenci smysluplného srovnání, které by bylo možno provést na základě podobných operací uskutečněných na trhu. Při vyčíslení sporné podpory měla Komise za to, že hodnota akcií žalobce poskytnutých IVF do zástavy jako protizáruka byla téměř nulová. Konečně měla Komise v napadeném rozhodnutí za to, že sporná podpora nebyla slučitelná s vnitřním trhem, zejména s ohledem na zásady a podmínky stanovené v pokynech pro podporu na záchranu a restrukturalizaci

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

11 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 7. listopadu 2016 podal žalobce projednávanou žalobu, jíž se domáhá, aby Tribunál:

– zrušil napadené rozhodnutí;

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

12 Samostatným podáním došlým kanceláři Tribunálu téhož dne žalobce podal návrh na vydání předběžného opatření s cílem dosáhnout odkladu vykonatelnosti článku 2 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž nařizuje navrácení podpory.

13 Komise předložila žalobní odpověď kanceláři Tribunálu dne 20. ledna 2017, ve které navrhuje, aby Tribunál:

– žalobu zamítl jako neopodstatněnou;

– uložil žalobci náhradu nákladů řízení.

14 Dne 7. března 2017 předložil žalobce kanceláři Tribunálu repliku.

15 Rozhodnutím ze dne 29. března 2017 předseda čtvrtého senátu Tribunálu povolil Španělskému království, aby vstoupilo do řízení jako vedlejší účastník na podporu návrhových žádání žalobce.

16 Dne 19. dubna 2017 předložila Komise kanceláři Tribunálu dupliku.

17 Dne 19. června 2017 Španělské království předložilo kanceláři Tribunálu spis vedlejšího účastníka.

18 Španělské království navrhuje, aby Tribunál:

– vyhověl žalobě a zrušil napadené rozhodnutí;

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

19 Dne 27. července 2017 Komise předložila kanceláři Tribunálu své vyjádření ke spisu vedlejšího účastníka.

20 V dopise ze dne 17. srpna 2017 žalobce uvedl, že si přeje být vyslechnut na jednání.

21 Předseda Tribunálu usnesením ze dne 22. března 2018, Hércules Club de Fútbol v. Komise (T-766/16 R, nezveřejněné, EU:T:2018:170), zamítl návrh na předběžné opatření a rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.

22 V dopisech kanceláře Tribunálu ze dne 13. července 2018 Tribunál položil všem účastníkům řízení písemné otázky v rámci organizačních procesních opatření na základě článku 89 jeho jednacího řádu.

23 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání konaném dne 14. září 2018.

24 Usnesením ze dne 22. listopadu 2018, Hércules Club de Fútbol v. Komise [C-334/18 P (R), EU:C:2018:952] soudce Soudního dvora příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních zrušil usnesení ze dne 22. března 2018, Hércules Club de Fútbol v. Komise (T-766/16 R, nezveřejněné, EU:T:2018:170), a vrátil věc Tribunálu. Dne 28. listopadu 2018 předseda Tribunálu přijal usnesení na základě čl. 157 odst. 2 jednacího řádu, na jehož základě nařídil odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž se týká žalobce, a to až do dne vydání usnesení, kterým se ukončuje řízení o předběžném opatření.

Právní otázky

K návrhu na organizační procesní opatření

25 Žalobce v žalobě požádal Tribunál o přijetí organizačních procesních opatření, aby mohl nahlížet do některých informací obsažených ve spise ze správního řízení, jež vedlo k přijetí napadeného rozhodnutí.

26 Podle žalobce je přístup ke všem sdělením poskytnutým Komisi španělskými správními orgány na vnitrostátní a regionální úrovni v průběhu správní fáze – pokud se netýkají konkrétně Valencia Club de Fútbol nebo Elche Club de Fútbol – nezbytný k tomu, aby mohl plně vykonat právo na obhajobu a pro nápravu diskriminačního zacházení, jemuž byl ze strany uvedených orgánů vystaven. Z obsahu napadeného rozhodnutí ostatně vyplývá, že se zakládá na nepřesných tvrzeních španělských orgánů, nebo na jejich nesprávném výkladu, což podle něj posiluje legitimitu jeho žádosti. Vyhovění žádosti o organizační procesní opatření je podle žalobce jediným prostředkem, jak může doplnit své žalobní důvody a argumenty ve vhodném okamžiku řízení, přičemž poznamenal, že musel podat projednávanou žalobu na neplatnost a podat návrh na odklad vykonatelnosti bez toho, že by měl přístup k argumentům španělských orgánů vzneseným během správní fáze.

27 Podle čl. 88 odst. 1 jednacího řádu mohou být organizační procesní opatření přijata v každém stadiu řízení bez návrhu nebo na návrh některého z hlavních účastníků řízení. V souladu s článkem 89 tohoto řádu je účelem těchto opatření zajistit za nejlepších možných podmínek přípravu věcí pro rozhodování, průběh řízení a řešení sporů. Mohou spočívat zejména ve vyžádání jakýchkoli podkladů týkajících se dané věci od účastníka řízení [čl. 89 odst. 3 písm. d) jednacího řádu].

28 Je třeba rovněž připomenout, že Tribunálu přísluší posoudit užitečnost organizačních procesních opatření navrhovaných některým z hlavních účastníků řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. července 1999, Séché v. Komise, T-112/96 a T-115/96, EU:T:1999:134, bod 284).

29 K tomu, aby Tribunál mohl určit, zda je pro řádný průběh řízení užitečné nařídit předložení některých dokumentů, musí účastník řízení, který to navrhuje, označit požadované dokumenty a sdělit Tribunálu alespoň minimum informací dokládajících užitečnost těchto dokumentů pro potřeby řízení (rozsudek ze dne 17. prosince 1998, Baustahlgewebe v. Komise, C-185/95 P, EU:C:1998:608, bod 93; viz rovněž rozsudek ze dne 16. října 2013, TF1 v. Komise, T-275/11, nezveřejněný, EU:T:2013:535, bod 117 a citovaná judikatura). Žalobce tak musí zejména předložit přesné a relevantní indicie, které mohou vysvětlit, v čem tyto dokumenty mohou mít význam pro řešení sporu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. července 2016, Oikonomopoulos v. Komise, T-483/13, EU:T:2016:421, bod 253).

30 V projednávané věci se žalobce omezuje na obecné úvahy týkající se skutečnosti, že z údajných chyb obsažených v napadeném rozhodnutí je třeba vyvodit existenci chyb ve vyjádřeních předložených veřejnými orgány ve fázi správního řízení, či přinejmenším jejich nesprávný výklad. Žalobce tím však neprokazuje, proč by požadované dokumenty měly mít význam pro řešení sporu.

31 Toto řešení se nabízí tím spíše s ohledem na systematiku napadeného rozhodnutí a postup, který vedl k jeho přijetí. Zaprvé v napadeném rozhodnutí již z bodů 36 až 45 odůvodnění vyplývá obsah vyjádření Španělského království, IVF a regionální samosprávy Valencie, o jejichž předložení žalobce žádá. Zadruhé zúčastnění, s výjimkou členského státu odpovědného za poskytnutí podpory, nemají v rámci řízení o kontrole státních podpor právo nahlížet do dokumentů obsažených ve správním spise Komise (rozsudek ze dne 29. června 2010, Komise v. Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, bod 58).

32 Kromě toho při neprokázání významu požadovaného organizačního procesního opatření pro řešení sporu se žalobce nemůže domáhat zásahu do svých práv na obhajobu vyplývajícího z neexistence přístupu k dotčeným dokumentům (obdobně viz rozsudek ze dne 11. prosince 2014, van der Aat a další v. Komise, T-304/13 P, EU:T:2014:1055, bod 61).

33 Konečně okolnost, že žalobci bylo ze strany regionální samosprávy Valencie odmítnuto předání uvedených dokumentů, zatímco podle jeho tvrzení tyto dokumenty byly poskytnuty Valencia Club de Fútbol, není pro účely rozhodnutí o tomto návrhu na organizační procesní opatření relevantní. Tvrzená diskriminace totiž nemůže zpochybnit skutečnost, že předložení dotčených dokumentů nemá pro řešení sporu význam.

34 V důsledku toho je třeba návrh na organizační procesní opatření zamítnout.

K věci samé

35 Na podporu žaloby žalobce vznáší tři žalobní důvody, které všechny vycházejí z porušení čl. 107 odst. 1 SFEU, přičemž první žalobní důvod spočívá v tom, že Komise nesprávně určila existenci výhody plynoucí z dotčeného opatření, druhý podpůrný důvod spočívá ve skutečnosti, že Komise nesprávně konstatovala, že uvedené opatření narušilo hospodářskou soutěž a ovlivnilo obchod mezi členskými státy, a třetí žalobní důvod, který byl rovněž vznesen podpůrně, vychází z nesprávného posouzení výše poskytnuté podpory.

K prvnímu žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného určení výhody

36 Žalobce, podporovaný Španělským královstvím, člení první žalobní důvod na dvě části, které je třeba posoudit postupně.

– K první části prvního žalobního důvodu, která se týká nesprávné kvalifikace podniku v obtížích

37 Žalobce tvrdí, že ke dni poskytnutí sporné záruky nebyl podnikem v obtížích. Zaprvé kritéria uvedená v bodě 10 písm. a) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci nejsou na trh fotbalu použitelná. S ohledem na zvláštnosti trhu fotbalu je relevantní pouze metoda, kterou používá Unie evropských fotbalových asociací (UEFA) a Liga Nacional de Fútbol Profesional a která spočívá v porovnání finanční situace klubu s průměrem ostatních klubů účastnících se soutěží ve stejném členském státě. Žalobce přitom byl v lepší situaci než průměr klubů působící v první lize a druhé lize A fotbalové soutěže ve Španělsku, a navíc v situaci srovnatelné se situací celého evropského fotbalu.

38 Ke dni poskytnutí sporné záruky kromě toho podle žalobce nesplacený dluh, ani poměr dluhu k vlastnímu kapitálu, nepředstavovaly relevantní finanční ukazatele vzhledem k výpůjční kapacitě klubů, která je v současné době stále odtržena od finanční racionality, která existuje ve většině ostatních odvětví, jakož i k finančním prostředkům pro kluby pocházející od akcionářů či třetích osob, které nebyly omezeny maximální částkou před vstupem pravidel pro finanční fair play v platnost. Konečně měla Komise v rámci svého finančního hodnocení žalobce rovněž zohlednit okolnost, že posledně uvedený se ke dni poskytnutí sporné záruky pro následující sezónu kvalifikoval do první ligy nejvyšší španělské fotbalové soutěže. Španělské království dodává, že napadené rozhodnutí trpí nedostatkem odůvodnění v tom, že Komise neodpověděla na argumenty vznesené v průběhu správní fáze týkající se zvláštností ekonomického modelu fotbalových klubů.

39 Komise argumenty žalobce zpochybňuje.

40 Je třeba připomenout, že ve specifické oblasti státních podpor je Komise vázána pokyny a sděleními, které přijímá, pokud se neodchylují od norem Smlouvy a jsou-li akceptovány členskými státy. Konkrétně tyto předpisy nemohou být vykládány ve smyslu, který by omezoval dosah článků 107 SFEU a 108 SFEU nebo odporoval cílům sledovaným těmito články (rozsudek ze dne 11. září 2008, Německo a další v. Kronofrance, C-75/05 P a C-80/05 P, EU:C:2008:482, body 61 a 65).

41 V projednávané věci Komise v bodě 78 odůvodnění napadeného rozhodnutí vycházela z bodu 10 písm. a) a bodu 11 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci, aby žalobce kvalifikovala jako podnik v obtížích ke dni přijetí sporné záruky.

42 Jak vyplývá z bodů 71 a 85 odůvodnění napadeného rozhodnutí, tato kvalifikace byla podle Komise relevantní pro účely určení tržní ceny, ve vztahu k níž se měla porovnat prémie související se spornou zárukou, a dále pro účely posouzení, zda byly, jak tvrdilo Španělské království, splněny podmínky pro vyloučení existence podpory (bod 3.2 sdělení o zárukách).

43 Kritéria uvedená v bodě 10 písm. a) a v bodě 11 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci konkrétně reflektují obecnou úvahu uvedenou v bodě 9 těchto pokynů, podle níž „je podnik v obtížích, pokud není schopen z vlastních zdrojů nebo finančních prostředků, které mu mohou poskytnout jeho vlastníci/akcionáři či věřitelé, zamezit ztrátám, které by jej vedly bez vnějšího zásahu orgánů veřejné moci, téměř jistě k ukončení podnikatelské činnosti v krátkodobém nebo střednědobém výhledu“.

44 Svou argumentací žalobce nezpochybňuje, že by za běžných podmínek použití výše uvedených bodů pokynů k podpoře na záchranu a restrukturalizaci mělo vést k jeho kvalifikaci jako podniku v obtížích. Žalobce naproti tomu zpochybňuje použitelnost dotčených kritérií na odvětví fotbalu, které se

v podstatě vyznačuje vyšší schopností podniků získávat kapitál a mírou zadlužení, a to bez ohledu na jejich finanční situaci, jakož i vyšší proměnlivostí jejich příjmů a aktiv, jež zásadně souvisí s jejich sportovními výsledky.

45 Tuto argumentaci je nutno odmítnout, a to z následujících důvodů.

46 Zaprvé riziko fluktuace příjmů a aktiv zdůrazňované žalobcem je okolností, jíž rovněž pravidelně čelí podniky, které působí na jiných trzích než na trhu profesionálního fotbalu.

47 Zadruhé jednorázový projev chování odtrženého od tržní logiky, podobně jako u sponzorských činností, nestačí ke zpochybnění hospodářské povahy dotčené činnosti, která již byla uznána, pokud jde o provozování fotbalu profesionálními kluby (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. ledna 2005, Piau v. Komise, T-193/02, EU:T:2005:22, bod 69) ani referenčního rámce, který je tvořen soukromým subjektem v tržním hospodářství pro účely analýzy existence výhody. Jak rovněž tvrdí Komise, existence dotčeného opatření navíc dosvědčuje skutečnost, že tato investiční chování odtržená od tržní logiky v odvětví fotbalu, i kdyby byla prokázaná, žalobce neochránila před nutností využít veřejné záruky pro navýšení kapitálu.

48 Zatřetí pojem „podnik v obtížích“, jak je definován v bodě 9 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci, je objektivním pojmem, který má být posouzen výhradně s ohledem na konkrétní důkazy finanční a hospodářské situace dotčeného podniku (rozsudek ze dne 6. dubna 2017, Regione autonoma della Sardegna v. Komise, T-219/14, EU:T:2017:266, bod 184). Žalobce se přitom v podstatě opírá o obecná tvrzení o kapacitě fotbalových klubů získávat finanční prostředky a uzavírat půjčky, jež sama o sobě nemohou vyvrátit zjištění, k němuž Komise dospěla v napadeném rozhodnutí na základě jednotlivých finančních údajů žalobce.

49 Pokud jde začtvrté o to, že žalobce vychází ze srovnání své finanční situace s průměrem ostatních fotbalových klubů, nejprve španělských, poté evropských, je třeba uvést, že takové srovnání rovněž není v souladu se zásadami, které jsou připomenuty v bodě 48 výše, které jsou základem pojmu podniku v obtížích ve smyslu pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci. Tento srovnávací přístup totiž primárně nevychází z individuální situace žalobce, a kdyby byl používán, vedl by k tomu, že by kontrole státních podpor unikla opatření poskytovaná v upadajících či deficitních odvětvích nebo v odvětvích s nízkou ziskovostí.

50 V tomto ohledu je třeba zamítnout jako neopodstatněné tvrzení žalobce, podle něhož Komise tím, že tuto srovnávací metodu nepoužila, porušila body 97 a následující jejího sdělení o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 SFEU (Úř. věst. 2016, C 262, s. 1). Srovnávací analýza, o níž se hovoří v tomto sdělení, se totiž týká dotčené operace posuzované ve vztahu k referenční operaci, a nikoli finanční situace příjemce.

51 Pokud jde konečně o okolnost, na niž mimo jiné poukázal žalobce, že se ke dni poskytnutí sporné záruky kvalifikoval pro následující sezónu do první ligy nejvyšší španělské fotbalové soutěže, tato okolnost představovala z finančního hlediska nejistou perspektivu a každopádně sama o sobě nemohla zpochybnit závěr, ke kterému Komise dospěla na základě konstatování záporného vlastního kapitálu a narůstajících ztrát žalobce.

52 S ohledem na výše uvedené musí být první část prvního žalobního důvodu zamítnuta.

53 Stejně je tomu v případě nedostatku odůvodnění, jak mimo jiné tvrdilo Španělské království. Jak bylo připomenuto v bodech 41 až 43 výše, Komise uvedla kritéria, na jejichž základě posoudila charakter podniku v obtížích ve vztahu k žalobci, s podrobným uvedením jejich použití v projednávané věci v bodě 78 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dále z ustálené judikatury vyplývá, že Komise není povinna vyjádřit se ke všem argumentům, jichž se před ní dovolávají zúčastněné strany, ale stačí jí, aby popsala skutečnosti a právní úvahy, které mají zásadní význam v rámci struktury rozhodnutí (viz

rozsudek ze dne 30. dubna 2014, Hagenmeyer a Hahn v. Komise, T-17/12, EU:T:2014:234, bod 173 a citovaná judikatura). Jak přitom vyplývá z přezkumu této části žalobního důvodu Tribunálem, Komise dospěla v napadeném rozhodnutí k závěru, aniž se dopustila nesprávného právního posouzení, a tudíž na základě relevantních skutkových a právních okolností, že žalobce byl v okamžiku poskytnutí sporné záruky podnikem v obtížích.

– *Ke druhé části prvního žalobního důvodu, která se týká nesprávného posouzení nabízených protizáruk*

54 Žalobce tvrdí, že Komise v napadeném rozhodnutí nesprávně posoudila povahu a rozsah protizáruk nabídnutých IVF výměnou za poskytnutí sporné záruky. Protizáruku nabídnutou společnosti Aligestión, která byla většinovým akcionářem žalobce, totiž nelze považovat za prozatímní záruku, ale za společnou a nerozdílnou záruku, která zavazovala společnost Aligestión do té doby, než regionální samospráva Valencie, jakožto orgán dozoru nad Fundación Hércules a nepřímý příjemce společné a nerozdílné záruky prostřednictvím IVF, neschválí zástavní právo k akciím žalobce získaným Fundación Hércules.

55 Je přitom třeba uvést, že společnost Aligestión byla solventním podnikem, který byl vlastníkem značného nemovitého majetku, a zejména příjemcem procentního podílu z hrubých příjmů žalobce, které se měly zvýšit u příležitosti vstupu klubu do první ligy španělské fotbalové soutěže. Dále pravomoc schvalovat zástavy akcií žalobce umožnila regionální samosprávě Valencie v praxi podmínit konec údajně prozatímní záruky poskytnuté společností Aligestión předchozí restrukturalizací dluhu žalobce společností Aligestión, aby se regionální samospráva Valencie ujistila o hodnotě takto zastavených akcií.

56 Záruka poskytnutá IVF se tedy podle žalobce uskutečnila za tržních podmínek. V tomto ohledu není podle žalobce důležité, že kritérium stropu ve výši 80 % příslušné půjčky, jenž je stanoven ve sdělení o zárukách, nebylo dodrženo, jelikož Komise se nemohla pouze z tohoto důvodu zprostit posouzení shody sporné záruky s tržními podmínkami, v rámci odvětví sportu, který je předmětem zvláštní ochrany podle článku 165 SFEU. Ve fázi repliky žalobce předkládá soudní rozhodnutí, které má potvrdit, že IVF se obrátila na společnost Aligestión jako solidárního ručitele a nadále tak činí až do současnosti.

57 Komise odpovídá, že žalobcův popis společné a nerozdílné záruky poskytnuté společností Aligestión kromě toho, že je v rozporu se samotným zněním záruky a potvrzením poskytnutým španělskými orgány během správního řízení, je navíc obtížně slučitelný s volbou IVF podat žalobu proti Fundación Hércules, a nikoli proti společnosti Aligestión v návaznosti na to, aby IVF vrátila úvěr poskytnutý CAM. Kromě toho Komise konstatuje, že pokud by společnost Aligestión byla skutečně schopna zajistit úvěr přímo, jak tvrdí žalobce, pak by poskytnutí záruky ze strany IVF nemělo smysl. V každém případě má Komise za to, že skutečnost, že společná a nerozdílná záruka poskytnutá společností Aligestión nakonec neměla „prozatímní“ povahu, vyplývá ze skutečností, které nastaly až po opatření o poskytnutí záruky, a jsou proto pro určení existence výhody irelevantní.

58 Dříve, než se bude zkoumat údajná nesprávnost posouzení Komise v napadeném rozhodnutí, pokud jde o protizáruku nabídnutou společností Aligestión, je třeba uvést, že napadené rozhodnutí neobsahuje žádnou analýzu dopadu uvedené protizáruky na určení existence výhody.

59 Z ustálené judikatury přitom vyplývá, že neexistence či nedostatek odůvodnění spadá pod porušení podstatných formálních náležitostí ve smyslu článku 263 SFEU a představuje nepominutelný důvod, který může, nebo dokonce musí být uplatněn soudem Evropské unie i bez návrhu (viz rozsudek ze dne 2. prosince 2009, Komise v. Irsko a další, C-89/08 P, EU:C:2009:742, bod 34 a citovaná judikatura).

60 S ohledem na výše uvedené je Tribunál povinen rozhodnout o existenci případného porušení povinnosti uvést odůvodnění a za tímto účelem vyslechnout účastníky řízení, jak učinil v rámci organizačních procesních opatření ze dne 13. července 2018 a potom na jednání konaném dne 14. září 2018.

61 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury závisí rozsah povinnosti uvést odůvodnění na povaze dotčeného právního aktu a na kontextu, v němž byl přijat. Z odůvodnění musí jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, zaprvé aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, aby mohly hájit svá práva a ověřit, zda rozhodnutí je či není opodstatněné, a zadruhé aby unijní soud mohl vykonávat přezkum legality. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 296 SFEU, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho text, ale i na celkovou souvislost, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (viz rozsudek ze dne 18. ledna 2012, Djebel – SGPS v. Komise, T-422/07, nezveřejněný, EU:T:2012:11, bod 52 a citovaná judikatura).

62 V projednávané věci napadené rozhodnutí zmiňuje protizáruku nabídnutou společností Aligestión pouze jednou v rámci popisu dotčeného opatření a dále na ni již nikdy neodkazuje. Úvahy v napadeném rozhodnutí týkající se zjištění existence podpory a jejího vyčíslení tedy uvedenou protizáruku vůbec nezmiňují. Z bodu 93 odůvodnění napadeného rozhodnutí zejména vyplývá, že pro účely posouzení výše poplatku za záruku požadovanou IVF v rámci dotčeného opatření s ohledem na podmínky na trhu zmiňuje napadené rozhodnutí pouze jediné zajištění, a to zástavní právo ve prospěch IVF vztahující se na akcie žalobce upsané Fundación Hércules, s vyloučením všech dalších zajištění a zejména protizáruky nabídnuté společností Aligestión.

63 V odpovědi na písemnou otázku Tribunálu týkající se této záležitosti však Komise tvrdí, že je třeba dovodit z odkazu na „prozatímní“ povahu dotčené protizáruky, jakož i z popisu důsledků nezaplacení Fundación Hércules v bodě 10 odůvodnění napadeného rozhodnutí, tj. volba IVF nahradit věřitele nadace a podat proti posledně uvedené nadaci žalobu, že protizáruka nabídnutá společností Aligestión nebyla „účinná“, a tudíž nemusela být dále zkoumána.

64 Tuto absenci „účinnosti“ údajně potvrzují vyjádření Španělského království v průběhu správní fáze, které uvedlo, že „IVF obdržela na zkoumané záruky protizáruky ve formě zástavního práva k akciím získaným nadacemi prostřednictvím zaručených úvěrů“ (bod 38 odůvodnění napadeného rozhodnutí), jakož i podmínky protizáruky nabídnuté společností Aligestión, z nichž podle Komise vyplývalo, že byla poskytnuta na omezenou dobu a měla skončit po splnění několika podmínek, které podle informací Komise měly nastat v krátkém časovém horizontu.

65 Komise svou argumentací v podstatě tvrdí, že neexistence relevance protizáruky nabídnuté společností Aligestión pro účely určení existence výhody dostatečně vyplývá z napadeného rozhodnutí a odůvodňuje, že toto rozhodnutí neobsahuje konkrétní úvahy k této záležitosti.

66 V tomto ohledu je třeba nejprve uvést, že skutečnost vznesená Komisí před Tribunálem, že podmínky ukončení společné a nerozdílné záruky společnosti Aligestión měly nastat v krátkém časovém horizontu, z napadeného rozhodnutí nevyplývá.

67 Dále zmínka v bodě 10 odůvodnění napadeného rozhodnutí týkající se skutečnosti, že IVF splatila částku dluhu získaného Fundación Hércules, poté nahradila věřitelskou banku a zažalovala uvedenou nadaci, neposkytuje žádné informace o zajištění, které bylo případně ze strany IVF vymáháno, a v žádném případě neumožňuje dospět k závěru, že Komise na konci správního řízení měla za to, že protizáruka nabídnutá společností Aligestión postrádala účinnost.

68 Konečně shrnutí připomínek Španělského království, které bylo převzato do bodu 38 odůvodnění napadeného rozhodnutí, také není povahy, aby informovalo o posouzení Komise, pokud jde o relevanci protizáruky nabídnuté společností Aligestión pro účely určení výhody (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. ledna 2013, Frucona Košice v. Komise, C-73/11 P, EU:C:2013:32, bod 84). Navíc je třeba poznamenat, že ačkoli z francouzského znění napadeného rozhodnutí, kterého se konkrétně dovolává Komise, vyplývá, že Španělské království se zaměřuje pouze na zajištění v podobě zástavy akcií žalobce a na rovnocenná zajištění zavedená v rámci dalších opatření uvedených v napadeném rozhodnutí, španělské znění tohoto rozhodnutí, tedy jediné znění, které je závazné, může být naopak vykládáno v tom smyslu, že Španělské království bere v úvahu existenci dalších zajištění.

69 Z toho plyne, že odůvodnění napadeného rozhodnutí, pokud jde o protizáruku nabídnutou společností Aligestión, se omezuje na konstatování její prozatímní povahy, až do zástavy akcií žalobce nadací Fundación Hércules. Neupřesňuje, zda tato okolnost sama o sobě odůvodňuje, že se uvedená protizáruka nezohlední pro účely prokázání existence podpory a její výše. *A fortiori* opomíná vysvětlit, proč by tomu tak mělo být.

70 Z bodu 3.2 písm. d) a bodu 4.2 sdělení o zárukách přitom vyplývá, že zajištění, která byla vytvořena v souvislosti s přijetím záruky nebo s příslušným úvěrem, představují relevantní faktor pro posouzení existence a výše podpory. Protizáruka nabídnutá společností Aligestión v zásadě představuje relevantní faktor. Kromě toho nic v uvedeném sdělení nevede k zamítnutí zajištění jako irelevantního z důvodu, že má pouze „prozatímní“ povahu.

71 Z toho vyplývá, že s ohledem na právní pravidla upravující dotčenou oblast, v projednávané věci čl. 107 odst. 1 SFEU a sdělení o zárukách, mohly zúčastněné strany na straně jedné a soud na straně druhé očekávat, že napadené rozhodnutí obsahuje úvahy Komise týkající se dopadu protizáruky nabídnuté společností Aligestión na konstatování existence podpory a případně na její výši.

72 Kromě toho se jedná o část odůvodnění, která má zásadní význam v kontextu napadeného rozhodnutí vzhledem k tomu, že Komise dospěla k závěru o „téměř nulové“ hodnotě (bod 93 napadeného rozhodnutí) jediného zkoumaného zajištění, a to navzdory tomu, že úroveň zajištění poskytnutých ve prospěch IVF je tím spíš určující, že ratingové hodnocení dotčeného podniku, v projednávané věci žalobce, je špatné (kategorie CCC, viz bod 83 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

73 Kromě toho je třeba poznamenat, že napadené rozhodnutí nezmiňuje lhůtu, v níž musely být akcie žalobce zastaveny nadací Fundación Hércules ve prospěch IVF, přičemž uvádí, že právě tato událost by společnost Aligestión zprostila povinnosti z „prozatímní“ protizáruky poskytnuté ve prospěch IVF. Napadené rozhodnutí neobsahuje údaje umožňující dovodit dobu platnosti této „prozatímní“ protizáruky, a v důsledku toho pravděpodobnost, že může či nemůže být platná v případě, že dojde k aktivaci záruky poskytnuté ze strany IVF.

74 Proto z napadeného rozhodnutí ani explicitně (viz bod 67 výše) ani implicitně nevyplývá, že protizáruka nabídnutá společností Aligestión byla krátkodobá. Připustíme-li, jak zdá se tvrdí Komise, že údaj o době trvání protizáruky nabídnuté společností Aligestión může představovat kontextuální prvek, který může omezit rozsah její povinnosti uvést odůvodnění, je tedy nutno konstatovat, že tento údaj není v napadeném rozhodnutí obsažen.

75 Z toho vyplývá, že Komise měla v napadeném rozhodnutí vysvětlit, jak tuto protizáruku případně zohlednila.

76 S ohledem na výše uvedené je třeba konstatovat, že napadené rozhodnutí je stiženo nedostatkem odůvodnění.

77 Vzhledem k tomuto nedostatku odůvodnění se Tribunál nemůže vyjádřit k opodstatněnosti argumentů vznesených žalobcem v rámci druhé části jeho prvního žalobního důvodu.

78 Proto je třeba rozhodnout o zrušení napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž se týká žalobce, z důvodu nedostatku odůvodnění, a není nutné zkoumat zbývající část žaloby.

K nákladům řízení

79 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval Vzhledem k tomu, že žalobce požadoval náhradu nákladů řízení a Komise neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

80 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení. Španělské království tedy ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (čtvrtý senát),

rozhodl takto:

1) Rozhodnutí Komise (EU) 2017/365 ze dne 4. července 2016 o státní podpoře SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP), poskytnuté Španělskem ve prospěch klubů Valencia Club de Fútbol SAD, Hércules Club de Fútbol SAD a Elche Club de Fútbol SAD, se zrušuje v rozsahu, v němž se týká Hércules Club de Fútbol, SAD.

2) Evropská komise ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Hércules Club de Fútbol, SAD.

3) Španělské království ponese vlastní náklady.

Kanninen Schwarcz Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 20. března 2019.

Podpisy.